

10-Giới Đòi Y Quá:

Phật tại nước Xá-vệ, lúc đó có một cư sĩ sai sứ đưa giá tiền y cho Bạt-nan-đà, khi sứ mang tiền đến thì gặp Bạt-nan-đà đang ngồi trên giường cùng với một thương nhơn của một tiệm buôn, sứ liền đến nói với Bạt-nan-đà rằng: “Đại-đức, cư sĩ ..... sai tôi đưa số tiền y này cho Đại-đức, Đại-đức hãy nhận lấy”, Bạt-nan-đà nghe rồi liền bảo vị thương nhơn: “Ông hãy nhận lấy số tiền này, đợi khi tôi tìm được tịnh nhơn sẽ đến lấy”, thương nhơn liền nhận lấy tiền đem cất. Các thương nhơn ở nước Xá-vệ có lập chế đến giờ tụ họp, ai không đến đúng giờ sẽ bị phạt năm mươi tiền. Vị thương nhơn này định đi nhóm họp nên đóng cửa tiệm, vào lúc đó Bạt-nan-đà dẫn tịnh nhơn tới đòi đưa lại số tiền đã gửi, vị thương nhơn nói: “Các thương nhơn ở đây có lập chế đến giờ tập họp, ai không đến đúng giờ sẽ bị phạt năm mươi tiền, thầy hãy đợi tôi đi họp về sẽ đưa tiền lại cho”, Bạt-nan-đà nói: “Không được, bạch y các người thường tự cầu lợi, hãy đưa lại cho tôi trước rồi mới được đi, tôi không thể chờ được”, vị thương nhơn đành phải mở cửa lấy tiền đưa lại cho Bạt-nan-đà rồi mới đến chỗ tụ họp, đến nơi thì mọi người đã giải tán nên bị phạt năm mươi tiền, vị thương nhơn này phiền não liền quở trách: “Sa-môn Thích tử không biết thời, không biết trừ lượng, nếu chờ một chút thì tôi không phải bị phạt, tôi vì Sa-môn Thích tử nên mất năm mươi tiền này”. Như thế chuyện nói cho nhau khiến tiếng xấu lan khắp thành Xá-vệ, có Tỳ kheo thiếu dục tri tức hành hạnh đầu đà nghe biết rồi tâm không vui liền đem việc này bạch Phật, Phật do nhân duyên này nhóm họp Tỳ kheo tăng rồi hỏi Bạt-nan-đà: “Thầy thật đã làm việc này phải không?” Đáp: “Thật vậy thưa Thế tôn”, Phật liền quở trách: “Thầy không biết thời, không biết trừ lượng, tại sao không chờ một chút lại khiến cho cư sĩ bị mất mát như thế”, quở trách rồi bảo các Tỳ kheo: Do mười lợi nên kết giới cho các Tỳ kheo, từ nay giới này nên nói như sau:

Nếu vì Tỳ kheo nên vua hoặc đại thần, Bà-la-môn, cư sĩ sai sứ đưa giá tiền y đến, vị sứ này đến nói với Tỳ kheo: “Đại-đức, vua hoặc đại thần, Bà-la-môn, cư sĩ ..... đưa giá tiền y này cho thầy, xin hãy nhận lấy”. Tỳ kheo nên nói: “Pháp của Tỳ kheo chúng tôi là không được thọ tiền, khi nào cần y, được vải thanh tịnh tôi sẽ nhận để may thành y thọ trì”, vị sứ này nói với Tỳ kheo: “Đại-đức có người chấp sự có thể lo liệu mọi việc cho Tỳ kheo không?” Tỳ kheo nên chỉ người chấp sự là người làm việc trong chùa hay là Ưu-bà-tắc cho vị sứ biết. Vị sứ đến nói với người chấp sự: “Lành thay, ông hãy cất giữ số tiền này rồi mua vải như thế như thế cho Tỳ kheo....., khi nào Tỳ kheo này cần y thì đưa cho vị ấy may thành y thọ trì”, nói xong vị sứ trở lại nói với Tỳ kheo: “Tôi đã đưa tiền cho người chấp sự, Đại-đức khi nào cần y thì đến đó lấy”. Khi Tỳ kheo này cần y thì nên đến chỗ người chấp sự nói là tôi cần y,

như thế đến hai, Ba-lần; nếu đòi được y thì tốt, nếu không được thì nên đến trước người chấp sự đứng yên lặng nhắc, như thế đến bốn, năm, sáu lần; nếu đòi được y thì tốt, nếu không được y mà cố nài cho được y thì phạm Ni-tát-kỳ Ba-dật-đề. Nếu không đòi được đi nên tự đi hay sai sứ đến chỗ người trước kia đưa tiền y đến nói rằng: “Số tiền y mà ông đưa cho người chấp sự trước kia, tôi không lấy được y, ông nên tự biết đòi lại tiền, chớ để cho mất”.

Vì Tỳ kheo là vì Bạt-nan-đà; Vua là thuộc dòng Sát-đế-ly thọ chức vua, cũng gọi là quốc chủ, cũng gọi là thủy quán đảnh; Đại-thần là quan hưởng bổng lộc; Bà-la-môn là thuộc dòng Bà-la-môn; cư sĩ là trừ ba hạng người trên, hàng bạch y thuộc dòng họ của giai cấp khác. Sứ bao gồm nam, nữ, huỳnh môn và người hai căn; Y bao gồm các loại vải như gai, Sứy-di-la, Khâm-bà-la... Số tiền y hoặc bằng vàng bạc, tiền... Nói may thành y thọ trì là hoặc y Tăng-già-lê, Uất-đa-la-tăng hay An-đà-hội. Sứ nói với người chấp sự: Hãy cất giữ tiền này mua vải như thế như thế là nói mua vải với giá như thế, sắc như thế, lượng như thế. Sứ nói tôi đã nói với người chấp sự rồi là tự miệng sứ nói hay nhờ người khác nói. Tỳ kheo khi nào cần y thì đến chỗ người chấp sự đòi là ba phen được nói tôi cần y, nếu Ba-lần nói mà được y thì tốt, nếu không được y thì lần thứ tư, năm, sáu đứng yên lặng trước người chấp sự để nhắc hoặc ở chỗ làm việc, hoặc chỗ sản nghiệp, ở nhà riêng hoặc cửa hàng... Nói chỗ làm việc là chỗ rèn sắt, chỗ làm đồ gỗ, chỗ làm đồ gốm... nếu người chấp sự đứng ở đây thì Tỳ kheo đến trước mặt yên lặng nhắc. Nói chỗ sản nghiệp là chỗ trồng trọt, chỗ mua bán, chỗ sản xuất vật phẩm, chỗ tính toán tiền bạc... Nói chỗ cửa hàng là tiệm vàng, bạc... nếu người chấp sự ở những chỗ này, Tỳ kheo nên đến trước mặt đứng yên lặng cho đến lần thứ sáu để nhắc. Nếu vẫn không được y thì nên nói cho chủ y biết, sau khi nói cho chủ y biết rồi nếu có nhân duyên đến những chỗ đó gặp người chấp sự, nếu người chấp sự hỏi cơ sao lại đến, nên nói là vì việc khác mà đến, nếu người chấp sự nói: “Thầy hãy cầm lấy giá tiền y này”, Tỳ kheo nên nói: “Tôi đã nói với chủ y rồi, ông tự đến phân giải với chủ y”, nếu người chấp sự nói: “Thầy cứ cầm lấy giá tiền y này, tôi sẽ đến phân giải với chủ y sau”, lúc đó Tỳ kheo lấy giá tiền y thì không phạm.

